

KAUNO LOPŠELIS–DARŽELIS „GANDRIUKAS“
2023-03-06 – 2023-03-17
PROJEKTAS „AŠ+TU=MES“

Tikslas: saugoti ir stiprinti vaikų gebėjimą kurti pozityvius ryšius su kitais, stiprinant vertybinių suvokimą bei gebėjimą nusistatyti asmeninės ribas, gerbiant kitų ribas.

Projekto rengėjai (organizatoriai): psichologė/socialinė pedagogė Jūratė Sankūnienė, ikimokyklinio ugdymo mokytoja Asta Butkiienė, menu pagadėjės Jelena Jakštienė ir Justina Rachimova.

VEIKLOS ETAPAI	UŽDUOTYS	VEIKLA	DALYVIAI	ATSAKINGAS ASMUO	ATLIKIMO TERMINAI	LAUKIAMU REZULTATAI
Veiklos su vaikais	Veiklos, skirtos bendrysčių (veiklų su vaikais pavyzdžiai pateikiami / priede)	Veikla grupėse dienos bendrysčių (veiklų su vaikais pavyzdžiai pateikiami / priede)	Istaigos ugdytiniai	Grupių mokytojos	2023-03-06 – 2023-03-17	Vaikai supranta kas yra draugystė, tolerancija, asmeninės ir kitų ribos bei išmoksta suprasti grupės draugus.
	Meno bei judesio užsiemimai (pratimų aprašymas pateiktas 1 priede, pratimus parengia menu mokytojos)	Veikla muzikos bei sporto salėje.	Istaigos ugdytiniai	Jelena Jakštienė, Justina Rachimova	2023-03-06 – 2023-03-17	Grupinėse veiklose atsiškėlus gebėjimas veikti kartu su draugais.
Veiklos su pedagogais	Stiprinti pedagogų gebėjimą pasirūpinti savimi ir savo ugdytininių emocienė savijauta. Stiprinti emocijų valdymo kompetenciją	Praktikumas: „AŠ+TU=MES.“	Istaigos pedagogai	Jūratė Sankūnienė	2023-03-06 – 2023-03-17	Pedagogai sustiprins savipagalbos ir pagalbos ugdytiniam kompetenciją.
	„Šviečiamoji medžiaga „Vaikai nusistato ribas“ (Pranešimas pateiktas 1 priede).	„Šviečiamoji medžiaga „Vaikai nusistato ribas“ (Pranešimas pateiktas 1 priede).	Istaigos pedagogai	Jūratė Sankūnienė	2023-03-06 – 2023-03-17	Vaikai geba nusistatyti savo ir gerbti kitų ribas, stiprija grupės glaudinimo procesai.
Veiklos su ugdytinų tėvais	Stiprinti patyčių valdymo kompetenciją	„Šviečiamoji medžiaga „Padėkite savo vaikams kurti gerus santykius“ (Pranešimas pateiktas „Mūsų darželyje“)	Istaigos ugdytinų tėvai	Jūratė Sankūnienė	2023-03-06 – 2023-03-17	Sustiprinta bendraivimo kompetencija.

Planą parengė:

Jūratė Sankūnienė

Kuriame papildomas grupės taisykles: *SUSTARIMAI GRUPĖS GLAUDINIMUI*

Ukimokyklinio amžiaus vaikai yra pasiruošę ir nori prisūninti atsakomybę už kitus grupės narius, jei jie turi galimybę savarankiškai priimti sprendimus. Tai padeda jiems prisūninti atsakomybę ir už savo elgesį.

Susitarimu pavyzdžiai grupeje:

- Mes mandagiai kalbame vienas su kitu.
- Mandagiai kalbame vienas apie kitaą.
- Mes pagarbiai bendraujame vienas su kitu.
- Saugome vienos kitus nuo melo.
- Mes padedame vieni kitiem.
- Mes klausomės vieni kitų.
- Mes esame vienas kitam pavyzdys.
- Mes gerbiame vienas kito skirtumus.

Suburkite vaikus ir paaiškinkite tvarką, kokia ji bus, kad grupėje visiems būtų gera. Paaiškinkite vaikams, kad jie gali pasiūlyti savo taisykles, kurios bus formuliuojamos teigiamai. Taigi, rekomenduojama naudoti tokias frazes, kaip - Vaikštau ramiai“, „Kalbu tyliai“, „Mandagiai bendrauji“, „Aš esu geras draugas“ ir kt., vengti tokų frazių kaip: „Ko mes nedarome“-, „Kaip mes nesielgiamo“-, „Nebégioju grupėje“ – „Nemusuš“, „Nerékiu“, „Neerzinu“, „Nesišaipau“ ir kitų su priesaga „ne“.

Kürybinė veikla: *MŪSU VERTYBĖS*

Sukurkite plakatą „Mūsų vertybės“, jame užrašykite grupės susitarimus (taisykles), skirtas grupės glaudinimui. Susitarimus paprašykite vaikų patvirtinti savo rankyčių delnų atspaudais arba vaikų vardo aplink perimetraj (vaikai tai gali padaryti savarankiškai arba su mokytojo pagalba). Delnų atspaudai ar parašai pasitartaus kaip patvirtinimas, kad šie vaikai išpareigoja laikytis susitarimų. Pakabinkite susitarimų sąrašą, patvirtintą delnų atspaudais arba parašais, gerai matomoje vietoje – turi būti aiškiai matomas ir vaikams, ir suaugusiems. Būtinai supažindinkite su plakatu ir tėvus, kad jie galėtų padėti vaikams įvykdinti susitarimus.

Vyresniems galime paaiškinti svarbias grupės vertybės. Siūlomi plakatų variantai:

TOLERANCIJA: mes įvertiname vieni kitų skirtumus ir elgiamės vieni su kita, kaip su sau lygiais.

PAGARBA: mes gerbiame vieni kitus ir savo mandagiu elgesiu rodome pavyzdži aplinkiniams.

RÜPESTIS: rodome dėmesį, užuojautą ir esame pasiruošę padėti kitiem.

DRAΣA: mokame nusistatyti savo ribas ir giname vieni kitus nuo priekabiavimo ir melo.

MŪSŲ JAUSMAI

1 situacija. Berniukas nukrito ant šaligatvio ir susitrenkė keli. *Kokie jausmai jam kilo? Kokios priežastys?*

2 situacija. Dvi mergaitės žaidžia kartu. Prie jų prieina berniukas ir klausia: „Ar galima prisijungti?“ Mergaitės jų priima. *Kokius jausmus jam tai sukelia?*

3 situacija. Mergaitė sėdi ant kėdės ir skaito knygą. Prie jos prieinama kita mergaitė ir paima iš jos knygą. *Kokius jausmus tai sukelia skaitančiai mergaitėi?*

4 situacija. Mergaitė lipa iš žaidimų namelio ir negali išlipti. Netoliuose nėra suaugusiuju. *Kaip mergaitė juanciasi?*

5 situacija. Vaiko prašoma, kad jis padėtų žaislus, bet jis nori dar žaisti. Suaugęs kartoja, kad laikas susidetė žaislus, bet vaikas spardo žaislų dėžę.

Ką vaikas juočia?

6 situacija. Berniukas nenori, kad jo tėvas išeitų iš darželio. Jis nori, kad Tėtis kurį laiką pasiliktu su juo darželyje. Berniuko grupės draugas atsineša žaislą ir kartu trise mojuja paskui išeinančią tėtį. *Ką juočia berniukas? Ką jis jautė po to, kai priėjo grupės draugas?*

Sugalvokite kitų situacijų pavyzdžių ir aptarkite tai su vaikais, kad pirmiausia išmokytumėte juos suvokti ir įvardinti jausmus.

Išsiaiškinkite, kaip jie juočiasi, ir tik tada imkitės veiksmų.

POKALBIS APIE DRAUGYSTĘ

- Vaikas supranta, kas yra draugystė ir išmoksta suprasti grupės draugus.
- Vaikas daugiau sužino, kaip kiti galvoja tokiomis temomis kaip draugystė ir bičiulystė.
- Remdamasis išytomis žiniomis, vaikas gali svarstyti, kaip toliau gali elgtis - kaip geras draugas.

Aptarkite su vaikais šiuos klausimus:

- *Ką reiškia „draugas“?*
- *Kodel mes turime draugų?*
- *Kas yra geras draugas?*
- *Kaip susirasti draugų?*
- *Koks jausmas, kai kas nors sako: „Nenoriu būti tavo draugu“?*
- *Ką daryti, jei draugas ant tavęs pyksta?*
- *Kuo skirtiasi draugas ir bičiulis?*
- *Ar visi grupės narrai turi būti geriausiais draugais?*
- *Ar visi grupės narrai turi būti geri bičiuliai?*

Užduotis: MES JUDAME KARTU

Pradėkite nuo savęs: pasakykite savo vardą ir judėkite. Tada visi vaikai kartoja, padaro judesj ir tuo pat metu pasako jūsų vardą. Toliau savo vardą sako ir atlieka judesj vaikas, kuris stovintis jums iš kairės. Kartojama tol, kol kiekvienas vaikas pasakys savo vardą, palydėdamas jį į judesiu.

Alternatyvus variantas:

Žaidimą galima apsunkinti išsimenant tris vardus ir tris judesius, kuriuos vaikai pakartoja.

Užduotis: AŠ IR MANO JAUSMAI

Kiekviename nupiešia save (galima visu ūgiu) ir dū ar tris papildomus paveikslėlius: ant vieno gali ravaizduoti tai, kas vaikui patinka, o ant kito - kažka kas velti, iškėdo ar neramina. Tačia vaikas padeda raverkslielius prie tų kėno vietų, kur kyla tas jausmas (pvz, prie galvos, pilvo, rankų, kojų, rankovės). Kiekviename pasekimo laiku vaikas savo piešinius kitiemis grupės draugams ir pasakoja jems apie savo jausmus.

Kitas būdas

Taip pat vėl iškėdami savo piešinį, kurį iškėlė iš žmogaus galvos, galima išlaikyti balioną. Tegu žaidimai priklaudinti savo piešinius prie tujausinių daiktų. Kickvienas vaikas gali atsienešti iš namų daikta, kuriis jam simbolizuojama koki nars malony užsiemimą namuose. Vaikai rodo savo daiktus klasės draugams ir pasakoja apie juos. Skirkite tam laiko, nes ši užduotis gali užtrukti ilgai.

Užduotis: MES GALIME KARTU

Jums reikės 3-5 balionų (prieklausomai nuo žaidėjų skaičiui). Visi žaidėjai stovi ratu, arti vienas prie kito. Taip pat galima paprašyti, kad vaikai susikibtų rankomis. Paaiškinkite vaikams, kad mesite balionus į rato centrą, ir jie visi turi stengtis, kad balionai nenukristų ant grindų. Žaidimo metu dalyviai turi padėti vienas kitam ir sekti, kas kur yra. Žaidimo tikslas yra išsiaiškinti, kiek laiko bus galima išlaikyti balionus ore, paddedant vieni kitiemis ir stebint vieni kitus, kad žaidimas tėstysi kuo ilgiau. Galima supaprastinti žaidimą pradedant nuo vieno ar dviejų pripūstų balionų, galima didinti jų skaičių palaipsniu.

Užduotis: GYVATE

Suskirstykite vaikus į grupes, po 5 žmones. Vaikai eina vienas paskui kita, laikydamiesi už priešais stovinčio pečių ir t.t. Susidaro gyvatė. Išsitikinkite, kad vaikai laikosi už pečių, o ne už drabužių, Paaikiinkite vaikams, kad tikslas, jog „galva“ pagautų „uodegą“. Norint tai padaryti, pirmasis vaikas eileje turi paliesti paskutinio vaiko nugara (taip pat galima užsirišti „uodegą“ iš skareliés paskutinijam dalyviui). Tuo pačiu metu, kai „galva“ gaudo „uodegą“, „galva“ turi pasirūpinti, kad gyvatės „kūnas“ nesugriūt. Jei kiti vaikai nespėja paskui „galvą“, reikia lėtinti tempą. Gyvatės „uodega“ turi būti toliau nuo „galvos“, tačiau jis negali paleisti vaiko esančio priekyje pečių. Jei žaidimo metu vaikai per daug išsidūsta, reikia sulėtinti tempą, kad juos siek tiek nuramintumėte. Jei jau žaidėtė šį žaidimą kelis kartus, galite pabandyti žaisti su ilgesne gyvate.

Užduotis: PIEŠTUOKAS STIKLINĖJE

Jums reikės pieštukų, virvelių/raištelii ir stiklinių/buteliukų. Padalinkite vaikus į 8/6/4 žmonių grupes. Duokite kiekvienai grupei po stiklinę/buteli ir pieštuką, kuris būtų aprūstas tokiu virvių (raištelii) skaičiumi, kiek yra grupeje narių. Stikline/ buteli padėti ant grindų, aplink jį suseda vaikai. Kiekviens vaikas laikosi už vieno, apriso ant pieštuko virvės (raištelio). Suaugę žmogus nusprendžia, koks yra tinkamas atstumas, kad užduotis nebūtų per paprasta arba per sudėtinga. Veikdami kartu ir stebédami likusių dalyvių, vaikai turėtų ikišti pieštuką į stiklinę / buteliuką.

Kitas variantas

Užduotis gali būti pasunkinta taip, kad visi grupės nariai, išskyrus vieną užsimerkia o, komandos kapitonas, atmerktonis akimis duoda nurodymus likusiems.

Užduotis: VEIDRODIS

Šis užduotis yra skirtas 3-5 žmonėms. Vienai iš perteikų vaizdoja veidrodį ir kartoja jo struktūrą, o kitas iš jų išmoka atskirti komponentus. Šis užduotis gali būti naudojamas išvystantys vaizdinių automobilių.

UŽDUOTIS: VELIAS YDROŽELI

Kai jie matą ar sutulka pravažiuojant ar praeinant pakeliui? Vaikai aprašo, kas jiems patinka kelyje į darželį.

Kitas variantas

Užuot nupiešę kelią į darželį, vaikai gali papasakoti draugams, kur jie gyvena: privačiamame name ar bute. Taip pat galite naudoti Google Maps, kad vaikai galėtų "nueiti" aplankytų vieni kitus ir apžiūrėti namus ar vietovės, kuriose gyvena bendraamžiai.

Užduotis: GARVEŽYS UŽMERKTOMIS AKIMIS

Suskirstykite vaikus į grupes po 3-5 žmones. Vaikai įsikimba į priekyje esančio žmogaus pečius ir juda kaip garvežys. Visi, išskyrus paskutinį vagona, užsimerkia. Paskutinis vagonas reguliuoja garvežį, spausdamas priekyje esančio vaiko dešinį arba kairį petį ir taip parodydamas, kuria kryptimi reikia judėti. Jis savo ruožtu spaudžia tą patį petį prieš jį einančiam vaikui, kol signalas pasiekia patį pirmajį vaiką. Dešimjojo peties spaudimas reiškia, kad jums reikia pasukti į dešinę. Kairiojo peties spaudimas reiškia – kad reikia pasukti į kaire. Abiejų pečių spaudimas reiškia, kad reikia sustoti arba pradėti judėti.

Galima supaprastinti žaidimą vienu iš šių būdų: priešais garvežį stovi suaugęs, pirmas vaikas yra atsimerkęs arba pirmas vaikas vairuoja traukinį. Kai vaikai yra pasirengę iššūkiui, traukinui gali būti pastatytos kliūties, kurias reikia apeiti.

Užduotis: VEIDRODIS

Dalyviai suskirstomi į poras, partneriai stovi vienas priešais kitą ir kartoją vedančiojo rodomus skirtingus pasisveikinimo būdus. Pavyzdžiu, ranka rankon; partneriai paliečia vienas kito delnus. Keljai prie kelių: vaikai liečia vienas kitą savo keliais. Kiekvieną kartą, kai pavadinama nauja kūno dalis, vaikai pirmiausia turetų nustoti liesti ankstesnes kūno dalis. Kai vedantysis sako „Keičiam!“ kiekvienas randa naują partnerį. Kai visi susiranda naują partnerį, užduotis tешiamā.

Užduotis: ŠTAI MES EINAME

Dalyviai yra suskirstyti į dvi vienodo dydžio komandas ir stovi skirtingose žaidimų zonos pusėse. Grupė susitaria, kuri gyvūną (pvz., dramblį, arkį ir pan.) ji vaizduos. Vienos komandos nariai susikimba rankomis ir pradera judėti antrosios komandos kryptimi, šaukdami: „*Štais mes, čia mes einame!*“ Kai jie jau beveik pasiekia antrą komandą, antroji komanda šaukia: „*STOP! Pasirodyk, kad praeitum!*“ Pirmoji komanda vaizduoja gyvūną, dėl kurio buvo susitarta anksčiau. Jei priešininkų komanda atspėja gyvūną, ji turi sugauti pirmos komandos iš tolo, kol jie pabėga ir pasiekia namus. Sugautas vaikas prisijungia prie jų sugavusių komandos. Vaikai paeiliui vaizduoja gyvūnus, kiekvieną kartą pasirenka naują. Norint supaprastinti žaidimą, galima susiartti dėl konkrečios kategorijos – pavyzdžiu, galima rinktis tik naminius gyvūnus.

Užduotis: SKRAIDYMAS RATE

Visi sėdi ratu. Tarp dalyvių turi būti pakankamai vietas, kad visi galėtų išsiesti rankas į šonus. Vaikai laikosi už rankų. Léktuvas pradeda kilti iš kilimo juostos – visi vaikai atsiliešia. Kai léktuvas pakilo, visi vėl atsiseda tiesiai ir juda iš vienos pusės į kita, kaip lėktuvus o, užmisi. Žaliųjų sėdimos žmonės išstūmiai iš stagių prieš pirmąjį skrydį. Taip pat galima imituoti orlaivio skrydį, kai jis nusileidžia į galėtų pernelyg ilgą lauką. Lengvesnių mokslo žaidimų pagrindas yra žaidimų, kurie yra labai lengvi, tačiau yra daugybė išmanijimų.

Edukacija mokytojams: VAIKAI NUSISTATO RIBAS

Tikslas:

Vaikas žinos, kaip nustatyti savo ribas ir saugoti kitų ribas.

Edukacija:

Kadangi vaikai skiriasi ne tik savo charakteriais, bet ir tolerancijos lygiu, jų ribos taip pat bus skirtingos. Kiekvienas vaikas turi išmokti pastoveti už save, jei su juo elgiamasi nesažiningai arba prieš jį yra smurtuojama ir išdristi iškišti, kai pastebi neigiamus elgesio modelius, kuriuos kažkas demonstruoja. Be to, svarbu, kad vaikas, kuris blogai elgiasi su kuo nors, mokytusi kaip gali sustabdyti tokį savo elgesį. Dažnai mes parodome empatiją aukai ir jo gynėjams, o baudžiame vaiką, kuris elgiasi neteisingai arba ištumia ką nors iš grupės. Tačiau pabandę tokiu būdu ištaisyti situaciją, mes patys galimeapti tuo žmogumi, kuris ką nors ištumia iš grupės: ši kartą auka – blogai pasielgiantis vaikas. Reikia suprasti, kad vaiko, kuris ištumia kitus iš grupės, pašalinimas nėra teisingas sprendimas. Taip mes pasieksime tik didesnį jo atsitraukimą nuo grupės.

Patyčios yra grupinis reiškinys, todėl norint užkirsti joms kelia, pagrįsti vertybėmis susitarimai turi pasiekti visas grupę (o ne tik dvi konflikto šalis). Daug naudingiau bus pristabdyti probleminės situacijos analizę ir imtis ją analizuoti ir spręsti tuomet, kai visa grupė gali dalyvauti jos aptarime.

Jei įtariate, kad patyčios vyksta grupėje, svarbu ne tiek galėtis aukos ir nubausti pažeidėja, kiek ramių ir ištinkamai aiškiai pasakyti kad toks elgesys yra neteisingas, neleistinas ir nepriimtinias.

Ilgalaikis sprendimas bus sukurti aplinką, kurioje būtų savitarpio paramos ir grupės glaudinimo atmosfera, kai vaikams siūloma vienybės ir išstraukimo veikla grupėje, kur patyčios negali ištvirtinti.

Jūsų vaidmuo:

Nurodykite konkrety laikotarpi (pavyzdžiu, vieną mėnesį), per kurį intensyviai gilinsitės į temą „Mano ribos ir kitų ribos“. Reikalinga pagalba, kad vaikai suprastu, kas yra asmeninės ribos, taip pat kokios yra visų kitų ribos. Kuo dažniau pagirkite vaikus už tai, kad jie suprato savasias ribas ir gerbė kitų ribas.

Kaip tai padaryti?:

Jei vaikai jaučia, kad su jais elgiamasi neteisingai, svarbu išlaikyti norą pasakyti: „Liaukis, man tai nepatinka!“ Kai kuriems vaikams labai sunku ginti savo interesus, todėl suaugę žmogus turi ijdėti nemažai pastangų, kad išmokyti vaikų šio įgūdžio. Priminkite vaikui, kad jis taip pat naudotų gestus. Vaikui lengvai pasakyti ši sakini, kai jis naudoja „Stop“ ženklt. Išmokykite vaikus atkreipti dėmesį į emocijas. Pavyzdžiu, pasakykite: „Jam liūdina, jei tu imi jo žaishlus, todėl turi nustoti tai daryti“. Patyčių stebėtojai taip pat gali padėti jūsų klasės draugams pastoveti už save ir ištikinti, kad tai darantis kaltininkas nustoja veikti nepageidaujamu būdu. Dėl to jums tereikia pasakyti: „Pasakyk jam, kad nustotų!“ Jei vaikai mokinsis reaguoti į neteisybę ir smurta, tai taip pat pagerės jų savigarba ir teigiamai paveiks jų saviverte.

Aptarimui su vaikais: *ANIMACINIAI FILMUKAI*

JAUSMUČIAI | Draugas (S1E4)
<https://www.youtube.com/watch?v=WHi73Bmozk8>

Šis filmukas yra didžiausias draugas
<https://www.youtube.com/watch?v=6PnK7MFqOd0>

Kakė Makė mokosi gražaus bendravimo. Ką pasakė Kakė Makė?
<https://www.youtube.com/watch?v=re7qs32ye2A>

Kodėl muščis negerai. Ką pasakė Kakė Makė?
<https://www.youtube.com/watch?v=hkpAureNt8k>

Kake Make mokosi dalintis. Ką pasakė Kake Make?
<https://www.youtube.com/watch?v=w4GKUyDZrro>

Animacija patiens mažiausiams:

Senoji animacija: Draugystė
<https://www.youtube.com/watch?v=XEnygrFRZc>

Senoji animacija: Mergaitės ir ežiuoko draugystė
https://www.youtube.com/watch?v=IY_c-QUcSOU

KITOS, LAISVAI PASIRENKAMOS VEIKLOS SU VAIKAI.